

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Genesa programului actual

al partidului național român și însemnătatea punctelor 1 și 9, din program.

III.

Comitetul de șapte, întru executarea concluzelor 2 și 3 a elaborat programul de acțiune comună a Românilor din Transilvania și Ungaria, carele a servit drept material de concluse pentru comisiunea de 30 a conferenței generale și în conțelegere cu comitetul electoral delegat de conferența din 1878 a convocat conferența generală a delegaților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania la Sibiu pe 12 Maiu 1881 și zilele următoare, la care au participat 103 delegați din Transilvania și 52 din Ungaria.

Am fost și eu membru al acelei conferențe, cu mandate din cercul *Beinșului* (Ungaria) și din al Cristianului (Transilvania).

Am fost membru al comisiunei de treizeci, emisă de conferența generală „pentru compunerea proiectelor de concluse asupra obiectelor conferenței”.

Am fost în fine membru și pe urmă președinte al „comitetului electoral permanent” de nouă membri, ales de conferența generală pentru punerea în lucrare a concluzelor ei.

Cum și-a împlinit datorința comitetul presidat de mine o dovedesc actele conferenței generale din 1884 și anume concludul Nr. 7, prin care „comitetului i-se votează mulțămirea și recunoștința din partea conferenței”.

În discursul meu de deschidere a conferenței din 1884 se constată efectul ce l'a avut punctul 1 din programul partidului național, și se apostrofază și punctul 9, ambele propuse acum spre eliminare din partea dlui Dr. Mihai. Cred că nu greșesc dacă pentru limpederea cestiunei îl reproduc acum după 18 ani din „Actele Conferenței electorale” tipărite în 1884.

Iată-l:

„Domnilor! Ca președinte actual al comitetului permanent central, instituit în con-

ferența de la 1881, Vă salut din inimă ca pe unii, cari la apelul comitetului, în aceste timpuri grele, cu rară abnegațiune ați binevoit din mari depărtări a Vă osteni la acest loc extrem al patriei comune, pentru-ca împreună să ne consultăm asupra marelui cestiuni, carea pusă la ordinea zilei, agităză toate spiritele, cari se interesează de soarta patriei.

Domnul secretar al comitetului va avea norocirea a Vă raporta despre momentele principale ale activității comitetului, eu Vă cer voia să mi permiteți, pe cât se poate de scurt, a Vă atrage atențiunea asupra situațiunii noastre în general.

De la ultima conferență generală s'au petrecut lucruri în patria noastră, la cari noi nu ne-am putut aștepta.

Programa partidei naționale a produs o înverșunare generală, atât la guvern cât și la toate partidele politice, ba, agitat prin jurnalistică, pot zice că la întreg elementul magiar. (Așa este).

Numai decât la alegerile din 1881 s'au pus în mișcare toate petrele în contra candidaților naționali.

S'au folosit toate mijlocele permise și nepermise, numai ca să se închidă cu deservire ușa parlamentului dinaintea partidei naționale. (Adevărat.)

În acest punct s'au unit toate partidele și astfel partida națională, carea nu poate și nu voesc să lupte cu altfel de arme de cât cu arme morale, a fost bătută în toate cercurile electorale, afară de al Caransebeșului. (Durere!)

Pretextul a fost mai cu seamă punctul 1 al programei pentru cei din Ungaria, ear' pentru cei din Transilvania și rezistența pasivă.

Dar' considerând că în fruntea programei noastre se zice, că „partida națională va lucra pe teren legal pentru esoperarea drepturilor cuprinse în programă”; și considerând cele petrecute de atunci încôce față de celelalte puncte ale programei: trebuie să constatăm, că acela a fost numai pretext, ca să se pôtă intimida un popor, care de secol a dat dovezi că este conștiu de sine și nu este aplecat a se desnaționalisa. (Așa este!)

Într'un stat poliglot, într'un stat unde legislațiunea s'a simți îndatorată, cel puțin la vedere, a garanta prin lege egala îndreptățire a naționalităților, într'un stat în fine, unde chiar din gura monarhului aușim în-

curajare pentru dezvoltarea naționalității noastre, o programă ca a noastră numai esagerată nu se pôte numi.

Singur numele „partida națională”, „deputat național” este de ajuns, ca fără deosebire, guvern, partide politice și jurnalistică, la aușul lui să te întimpe cu antipatie; pe când ei toți fac numai politică națională magiară, în parlament, în oficiu și în societate. (Fôrte adevărat! Aplause.)

Nu vor să audă de autonomia Transilvaniei, dar' pentru aceea în toate cestiunile, cari privesc pe fosta clasă privilegiată, cum sunt bunăoară legea agrară etc. se aduc legi și se fac dispozițiuni speciale pentru Transilvania (Aplause prelungite). Acelea însă se fac fără concursul poporului, care formeză majoritatea locuitorilor ei, și nu numai nu se fac nici măcar încercări pentru de a face posibilă acestui popor conlucrarea la dirigerea sorții sale, dar' nici Românilor din Ungaria proprie nu li-se permite să trecăpreste pragul parlamentului, dacă o spun apriori, că voesc să lucre în sinul legislațiunii în direcțiunea acasta. (Aplause. Așa este!)

Usul limbei naționalităților nu numai că a rămas eschis în justiție, dar' în mai multe comitate s'a scos chiar și din afacerile comunale tot numai prin ucazuri de ale șefilor. (Adevărat!)

La aplicarea funcționarilor nu numai că nu se consideră naționalitatea poporului, pentru care se aplică, dar' din contră, se scot din posturi aceia, cari sunt din sinul poporului, dacă acela nu este Magiar, fie ei chiar cei mai adicți aderenți ai partidei guvernului. (Așa este!)

Legea despre egala îndreptățire a naționalităților este numai reclam în afară, dar' literă mörta și obiect de batjocură în lăuntru, ear' în o parte esențială — relativ la învățământ — alterată în mod indirect în detrimentul naționalităților. (Adevărat!)

Autonomia bisericească în mod fôrte simțitor jignită, biserica română degradată la un rol fôrte umilitor pentru diușă. (Așa este!)

Învățământul în școlele confesionale jignit deja de mai nainte în eficacitatea de progres, împedecat și mai mult prin noua lege pentru școlele medii. (Așa este!)

Din vistieria statului nu numai că nu se încuviințeză nici un ban pentru cultura noastră națională, dar' din contră, cazul din

Caransebeș este dovadă eclatantă, că nici din averea noastră nu ni-se mai permite să ne înființăm institute de învățământ cu limba de propunere românească. (Aplause prelungite).

Legea electorală este tot cea veche cu toate abnormitățile sale, ear' în aplicare față de naționalități nici aceea nu se consideră de neviolabilă. (Așa este!)

Șovinismul de magiarizare nu numai că nu s'a mai moderat, dar' din contră, în timpul mai recent s'a organizat preste patria întregă astfel, în cât astăzi demoralizarea este virtute patriotică, ear' constanța de caracter este păcat strămoșesc, de care Românul numai prin botez s'ar pută curăți. (Aplause vii.)

Libertățile publice față de Români s'au vătămă în mai multe rînduri, ni-s'au călcat biserică și școle, ni-s'au interzis adunări populare și electorale, s'au intentat procese criminale unor fruntași, pentru-că s'au folosit de drepturile ce compet fie-cărui cive în stat constituțional, și preste tot fără nici o cauză am fost suspiționați și tractați în mai multe rînduri, ca unii, a căror loialitate și patriotism se trage la îndoială. (Durere! Așa este!)

Se mai amintesc ceva și de sarcinile publice?

Dacă în toate punctele anterioare n'am putut constata regres, aici, o simțim cu toții, trebuie să constatăm un progres (Ilaritate. Așa este!), o perfecțiune într'un grad fără esemplu la alte state civilisate în timp de pace, — și durere, nu putem spera, ca progresul în acastă privință să se curme curând; căci într'un stat, în care elementele ce l' compun nu se tracteză cu măsuri egale, se recer puteri enorme pentru apărare și rămân puține la lucru, ear' lucrul nu este binecuvântat.

Un punct mai este în programa noastră, care acum trei ani a rămas nedeșlegat, — cestiunea dualismului. Cred că a sosit timpul ca să ne putem pronunța și asupra acestui punct.

Iată, Domnilor, am trecut preste întregă programa noastră de la 1881 fără ca să fi putut afla măcar numai un punct în viața noastră publică de 3 ani, la care, cu privire la acelea lucruri, cari nu aternă de la noi — să putem odihni cu mulțămire.

Totul progreseză numai spre mai rău, și dacă este ceva ce ne pôte servi spre mângâiere, este adevărul neconstentaver, că în

FOIȘORĂ

Să iubim natura!

Disertație citită în conferența învățătorească, ținută anul trecut în Sighișoara, de învățătorul George Andron.

(Urmare.)

Având omul de la natură cele trebuitor pentru hrană, îmbrăcăminte și adăpost, are a se îngriji și de sănătate, căci sănătatea este pentru ori-cine o comoră care nu se pôte prețui. Pentru cât ore ar schimba cineva sănătatea sa, și dacă căutăm, aflăm că natura și în privința asta își are partea sa bună. Natura pe lângă produsele ei nutritive, cu cari ne hrănesc și ne întăresc corpul, prin puterea și influința aerului ei curat ne susține sănătatea, cum ne spune un anumit om, al cărui nume mi-a eșit din memorie — când zice: „Eu în tot anul, timp de 2 luni căutând aer curat, încheiu contractul cu viața (deci dar' și eu sănătatea) pe timp de 10 luni.

Mijloce naturale de mare însemnătate pentru sănătatea noastră sunt și plantele oficinale și isvôrele cu apă minerală, cari ajută

la restaurarea sănătății, în casuri când acesta e alterată.

Aici amintesc cazul cu ciobanul sêliștean care a descoperit apele minerale de la Borszék. Acesta înbolnăvindu-se, și ne mai având speranță de însănătoșare și-a luat rămas bun de la tovarășii și oile sale și a plecat cătră casă, ear' obosit și insetat, ajuns la un isvor în desimea pădurilor din murtii Gurghiului a bătut odată și s'a pus să se odihnescă, dar' după ce a bătut s'a simțit mai bine, a beut iară și apoi iară până în urmă s'a făcut sănătos.

Sigur că acela a binecuvântat apoi natura și pe Creatorul ei pentru acesta.

Natura e întocmită așa, că fără a lucra nu putem trăi, și acesta nu în defavorul, ci în favorul nostru.

O vorbă românească zice „Munca e mama sănătății”, ear' alta „Munca lungesce viața”. Și în adevăr munca e o gimnastică, care pe lângă aceea că prin ea ajungem la bine, câștigându-ne cele de lipsă, cele trebuitor, ne întăresc corpul, ni-l face vênjos și resistent contra bolilor, de cari altcum mai în grabă ar puté fi atacat.

Dar' să stăm puțin de vorbă cu un lucrător, care muncesce în arșița puternică a

sôrelui de vară și însoțat alergic la vasul cu apă și bea de se răcoresce.

Acesta ne spune, că dacă n'ar fi apa, s'ar topi de ferbințelă, s'ar bolnăvi sau ar trebui să möră chiar.

Iată deci că și apa, acest dar' al naturii, este un mijloc prin care ne susținem sănătatea. Să lipsim pe cineva de aer și de apă și l'am lipsit de ce are el mai bun — de sănătate.

Un element natural de mare valoare pentru sănătatea noastră e și sarea, cu care dregem gustul mâncărilor, care ajută totodată și la mistuire, delăturând prin acesta unele bôle de stomac, pe cari în lipsa ei am fi siliți a le îndura de multe-ori. Ne e cunoscut și aceea, că pâinea nedospită nu are gust bun și e nesănătoșă. Natura însă a întocmit și aicea lucrul în favorul sănătății noastre, că făina amestecată cu apă și frământată bine se produce căldură și se dospescă, prin ce dobândim pâinea cea bună, gustosă și sănătoșă.

Natura se manifesteză în ceea ce privesc sănătatea și ca o magistră. Pe timp de secetă, plantele cu frunzele lor vestede și pline de praful cauzat de acesta, ni-se presintă în o stare tristă și posomorită. Starea

aceea durză până când o ploie bună umezece pământul, după care totă vegetațiunea scaldată și curățită înviorză frumos, și are înfățișare plăcută și zimbătoare. Prin acesta natura pare a ne zice: vrei a fi vioiu, îți stau la dispoziție cu atâta apă curată, spală-te și îți curăț corpul, căci curățenia este ceea ce îți apără corpul de lăncezélă, te face sprinten și sănătos. Și să ne cugetăm numai, ce ar fi de noi, când nu am avé cu ce ne curăț corpul și vestmintele, cu cari ne îmbrăcăm! Și spre scopul acesta avem de la natura pe lângă apă încă și materiile din cari se prepară săpunul ce l' folosim în fiecare zi la curățirea corpului, și când cere trebuința și a vestmintelor.

Natura are o mare însemnătate pentru noi și din alte puncte de vedere. Să examinăm puțin omul. El cu puterea lui spirituală e pus în poziție de a-și manifesta plăcerea, bucuria, întristarea, admirațiunea și alte simțăminte. Să căutăm acuma rolul naturii și în privința acasta. (Va urma.)

Iubirea și adevărul se nu te părăsescă, lăgă-le de grumazul tău, scrie-le pe tabla inimii tale.
(Din „Pildele lui Solomon”)

urma măsurilor luate prin conferința de la 1881 noi și cauza noastră am devenit mai cunoscuți, atât înăuntrul cât și în afară, și astăzi trebuie să observăm și cei de la cari atârna soarta noastră, că patria noastră nici față de Români nu mai este baricadată cu muri chinici. (Așa este).

Dar' de cât tóte mai dureros este, că în urma agitațiunii presei fără conștiință, ideile falsificate de patriotism și șovinismul fără cumpăt au infectat astăzi întreaga societatea magiară, în cât chiar dintră bătrâni vedem pe ómenii vânători de popularitate trași în curentul de magiarisare fără reson, însuși guvernul nu cutăză să dea pept cu acest curent periculos pentru patrie, ear' cei înțelepți se mulțămesc cu rolul de simpli privitori, și nu se știu orienta, se iee a mână lampa lui Diogene, s'au să se consoleze cu fatala sentență „mundus vult decipi ergo decipiatur”. (Adevărat!)

Magiarul n'are termin în limba sa pentru „Ungur” și „Ungaria”.

Pentru aceea nu știe și nu voesc să facă deosebire între „Ungur” și „Magiar”, ear' statul magiar, în loc de stat, a inventat „idea de stat”, pe care o numesc „idea de stat magiar”, și pe toți aceia cari nu vor să pricepă această idee nedefinită, ci țin la stat, la coróna Sfântului Stefan nefalsificată, îi timbrează de rei patrioți, de trădători. (Așa este.)

Astăzi pe strade, în adunări și în jurnalistică, e insultat Românul care ține la caracterul său național și voesc să rămână aceea ce l'a dat Dumnezeu și se-și desvôle naționalitatea sa. (Fórté adevărat!)

Știm noi, că „apa trece petrele rămân” și că cu timpul va trebui să încete și acest parocsism; dar' cu tóte acestea trebuie să ținem cont de morbul ce domină situațiunea de astăzi.

Nu-l putem vindeca la moment, căci morbosul este impacient, nu voesc să vadă nici să audă, — a devenit nervos. Cu abnegațiunea înăscută Românului și cu îndelunga răbdare, care este virtutea noastră, sper însă, că cu încetul îl vom aduce la reson, îl vom face să recunoască, că suferind noi suferă patria, că toți avem neapărată trebuință de sprigin reciproc, că voim și trebuie să ne împăcăm unul cu altul, dar' ca împăcarea noastră să fie folositoare pentru stat, trebuie să fie sinceră și fără rezervă, să fie împăcare între frați, care nu admite, ca dintră frați unul să fie domn și altul servitorul său. (Aplause).

Ear' de a se împăca, nu este mai ușor sub sóre de cât cu Românul, căci el, care de secol simte ce va să zică a fi asuprit, nu ținsece la aservirea altuia, el nu așteaptă și nu doarece, alta de cât dreptate. (Așa este!)

Iată farmecul, cu care poți câștiga mâna și inima Românului pentru totdeauna.

Una însă trebuie să o știe din capul locului, și Magiarul și ori și cine altul, care s'ar ocupa cu ideea de a desnaționaliza pe Român, că istoria acestui popor de 1700 ani, și faptul, că Românul în butul tuturor persecuțiunilor, tuturor tempestăților, câte de secol a trecut peste dânsul, nu numai n'a dispărut, ci s'a oțelit și a ramas așa precum îl vedem astăzi, un popor conștiu de sine, vigoros, tinăr, accesibil și însetat după cultură, că acest popor nici-odată nu va renunța la naționalitatea sa, nu este și nu va fi material acomodat pentru amalgamisare în alt element (Aplause prelungite), deci păcat de timpul și de forțele ce atât pe cale oficiósă, cât și pe cale socială se risipesc spre acest scop. (Fórté adevărat).

După cele petrecute în periodul espiarat și cu deosebire în timpul mai recent față de Români, se vor fi așteptând póte mulți, ca să vadă petrecându-se între noi scene cari ar fi răspuns potrivit la provocările ce ni-s'au făcut și ni-se fac mereu, și se póte că la unele locuri, și mai cu sémă la acelea cari numai din denunțarea Românului trăiesc, ar fi și binevenită o astfel de ținută a noastră. Sunt sigur însă, domnilor, că noi nu ne vom deșosi a răspunde la acele provocări, ci vom pertracta obiectele pentru cari ne-am întrunit, cu tótă serioșitatea și cu demnitatea unui popor, care într'adevăr doarece a crea o conțelegere sinceră și o conviețuire pacinică cu confrății sei în patria, pe carea totdeauna a apărat-o cu fidelitate și loialitate și a susținut-o cu scump sângele său. Acesta se ne fie busola în consultările noastre. Să trăiți dlor!

Prin această declar adunarea de deschisă! (Să trăiescă!)

Și această conferință a esmis o comisiune de 30 pentru propuneri relativ la ținuta partidului față cu alegerile proxime dietale. Întră membri am fost și eu.

Ședințele comisiunei, la cari puteau participa și nemembri, s'au ținut în locuința mea.

Când a venit rëndul la candidarea membrilor comitetului permanent, am rugat pe colegii mei — din cari mai trăiesc încă 15 inși și mă pot da de minciună dacă nu spun adevărul, — ca la mine să nu mai reflecteze, pentru-că eu necondiționat mă voiu retrage de la activitatea politică. Somat să le spun motivele, le-am spus și motivele, ilustrate cu casuri concrete, cu rugarea să nu facă us de ele nici în conferință nici în jurnalistică. Acum nu mai am cauză de a le retăce.

Am spus anume: că întră împrejurările date, pentru faptele mele guvernul trage la răspundere pe metropolitul Miron și în persóna lui persecută biserică, ear' pentru circularele cari nainte de alegeri pretinde guvernul să le esmită metropolitul, amicii mei mă trag pe mine la răspundere, și peste tot „nația” crede că „comitetul electoral permanent” este un fel de guvern național, care are chiemarea a vindeca tóte relele, și pretinde astfel de lucruri, în cari dacă s'ar amesteca comitetul ar veni în conflict cu legea.

Membrii comisiunei însă n'au fost aplecați a-mi considera motivele, ci m'au propus și conferința m'a aclamat dimpreună cu ceia-lalți de membru al comitetului electoral permanent și pentru noul period de trei ani.

Eu n'am voit să produc nici cea mai mică disonanță în ședința publică abdicând acolo, ci imediat am făcut propunerea: ca „în locul acelor membri ai comitetului ales sub punctul antecedente, cari în decursul periodului vor eși din comitet prin mórte, ori abdicare, comitetul spre întregirea sa să aleagă alți membri ordinari”, ceea ce s'a și primit (Vezi concl. Nr. 9), ear' după închiderea conferinței, adunându-se membrii comitetului în locuința mea pentru constituiere, am abzis în fața lor, rugându-i să se întregescă alegând ei pe altul în locul meu și părăsind ședința încă nainte de constituiere, cu această mi-am încheiat activitatea politică.

Până-când comitetul a putut rămâne din elementele cari au conlucrat la organizarea partidului, și până-când s'au mulțumit cu modestul nume de comitet electoral permanent, cum în puterea legii electorale au și alte par-

*) Indată după conferința confidențială din 17—19 Octobrie 1880 metropolitul Miron a fost chemat de urgență la ministrul-președinte Tisza.

Tisza arătându-i o epistolă prin care Barițiu și eu am invitat pe cineva — adresa nu i-o a arătat — la conferință, întrebuș pe Metropolitul: „Cum permiți Dta ca în locuința lui Cosma să se țină convenționale secrete? și cum vine Cosma să subscie un convocătoriu împreună cu Barițiu, care este conștiu de cel mai periculos agitator contra integrității statului magiar?”

Miron: „La acestea întrebări ți-ar pute răspunde Cosma, care este deputat și om independent.”

Tisza: „De ce Cosma și nu Dta? Cosma îți este cunoscut și după informațiunile mele locuesce la Dta. Tóte ce face el face la sfatul Dtale.”

Miron: „Ești rău informat, pentru-că Cosma nu locuesce la mine. Este advocat și era advocat și deputat înainte de a veni în raporturi de cuscire cu mine. A fost și este om independent. În cestiuni politice nici înainte de aceea n'am fost întru tóte de acord, dar' fie-care avem atăta respect față de vederile celuilalt în cât nici nu cerem sfat unul de la altul nici nu ne nisim să ne capacităm unul pe altul.”

Tisza: „Asta nu se póte, și eu te fac răspunător pentru agitațiile cumnatului Dtale Cosma.”

Miron: „Pentru-ce să nu se pótă ca cumnatul meu să aibă alte vederi politice de cât am eu? Cosma 'mi este numai cumnat, dar' Tisza Lajos era fratele Escl. Tale și Escl. Ta era capul opoziției când el era ministru”. Și cu asta și-a luat adio pentru totdeauna de la Tisza, cu care de atunci n'a mai vorbit, ear' guvernul unde numai a putut l'a șicanat până la mórte.

Acestea mi-le-a spus metropolitul Miron indată după reîntórcere de la Budapesta, și aceea vor concede și fostii lui adversari personali, că — Miron avea curajul vederilor sale față cu ori și cine și nu minșea.

tide politice, cutez a afirma că deși cu succese modeste, dar' întră împrejurările date organizația partidului se simția, — indată ce elementele nouă n'au mai fost mulțămite înse cu precauțiunea bătrânilor, nici cu modestul nume basat în lege și în concludul conferinței din 1881, ci propria autoritate s'au avântat la falnicul rang de „comitet național” — au pășit pe o clină de unde nu s'au mai putut reîntórcere, până-când au ajuns unde cu durere-i vedem astăzi.

Parteniu Cosma

Necesitatea înmulțirii episcopilor.

Sibiu, 16 Aprile n.

Două întâmplări mai recente ne fac să ne ocupăm de nou cu chestia tratată pe larg anul trecut în colónele ziarului nostru, și considerată póte din multe părți ca rezolvată în mod definitiv, pe când în faptă stăm încă de parte de a ei rezolvare.

Înțelegem înmulțirea episcopilor în biserica noastră, mai bine zis necesitatea de a le înmulți.

Nimic nu demonștră mai invederat această necesitate, de cât tocmai cele două întâmplări mai recente, despre cari vrem să vorbim.

Episcopatul nostru, anume, a fost însărcinat, cum știm, din partea delegațiunii congresuale pentru cauzele pendente între metropolia română și cea sârbescă, cu prezentarea unui memorandum Maj. Sale Monarchului, — în chestia mănăstirilor comune, aflătoare în posesiunea Sârbilor, — și când episcopatul avea să se degajeze de această misiune, n'a putut să facă parte din el de cât numai Inaltpreasfințitul Archiepiscop și Metropolit Ioan Metianu, ca conducătoriu, și P. S. Sa episcopul Caransebeșului, Nicolae Popea, ca sufragani, pentru-că al treilea prelat al bisericii noastre, P. S. Sa episcopul Goldiș, se afla grav bolnav și n'a putut să facă lungă călătorie la Budapesta, pentru a se presenta în fața Domnitorului.

Biserica noastră, care numără aprópe două milioane de credincioși, a trebuit deci să fie reprezentată în fața Corónei numai prin doi Archiepiscopi; dar' se putea ușor întâmpla să fie reprezentată chiar numai prin unul, pentru că amândoi preasfințiții nostri prelați numiți se află în etate înaintată, când indispoziția ușor se presentă, când la unul, când la altul, împedecându-i în a 'și părăsi locuința.

Să ne închipuim acum, că nu biserica noastră, ci biserica soră a Sârbilor, cu abia 600,000 de credincioși, avea să pășescă în fața Domnitorului cu o rugare analogă.

Cu cât mai impunătoare era prezentarea episcopatului sârbesc în fața M. Sale, pentru-că conducătoriu episcopatului, patriarchul din Carloveș, avea în jurul său cinci episcopi sufragani, dintră cari, chiar dacă unul sau doi nu se puteau presenta, din motive binecuvântate, rămâneau totuși destui pentru-ca episcopatul să reprezente cu demnitate biserica soră.

Al treilea prelat al nostru, episcopul Aradului Iosif Goldiș, care împedecat de morb n'a putut face parte din delegațiunea care a înmanuat M. Sale Monarchului memorandumul în chestia mănăstirilor, a trecut de atunci la cele eterne; și dat ni a fost să vedem o nouă tristă priveriște, aceea de a nu pute fi înmormântat un episcop prin alt episcop, pentru-că atât Inaltpreasfințitul nostru Archiepiscop și Metropolit Ioan Metianu, cât și P. S. Sa episcopul Popea tocmai pe atunci din cauze sanitare nu puteau risca călătoria la Arad, pe o vreme schimbăcioasă, cum era ea în zilele înmormântării episcopului Goldiș.

Mulți își vor fi zis atunci, — cu noi împreună, — că ce bine ar fi fost

dacă am fi avut acum înfințate cele trei episcopi nouă, sau dacă cel puțin aveam aceea ce de mult puteam să avem: un Archiepiscop titular în Sibiu, ca vicariu archidieceșan!

Că cele trei episcopi nouă nu le avem încă, și póte-că multă vreme nu le vom avé, cauza e, că de la mulți și de la multe depinde încă realizarea acestei dorințe a bisericii noastre, în principiu decretată din partea congresului național-bisericesc.

Dar' că Archiepiscop titular încă nu avem în Sibiu, trebuie să o punem în vina acelor, cari s'au contrariat și se contrariéză, și cari vor avé și grea răspundere în fața istoriei.

Când ne spunem aceste păreri, cari stăpânesc întreaga opiniune publică a cercurilor bisericesci din Ardeal, nu ne gândim la cei mórți, cari nu mai pot îndrepta nimica, și cari au unde să 'și dea sémă despre cele făptuite în lumea această, — ci ne gândim la cei vii, cari ar puté încă să îndrepte ce s'a greșit.

Pentru-că, după părerea noastră, nu e vorba decât de o simplă eróre, care póte fi îndreptată. Ear' a recunoște și a îndrepta o greșală, nu e rușine, ci e virtute creștină.

Anume, nu ne putem închipui, cum unii, cari la congresul din 1878 au subscris petițiunea pentru ridicarea vicariului archidieceșan noastre la rangul de Archiepiscop, acum să fie contra. Dacă motive canonice ar fi la mijloc, aceste motive ar fi subversat dór' și în 1878, și ar trebui să existe și pentru România și celelalte țeri!

Dar' să reluăm firul unde l'am întrerupt.

Cele două întâmplări mai recente ne arată destul de lămurit, ce mare necesitate avem de înmulțirea episcopilor și a episcopilor, și cât de urgentă este finalizarea chestiei ridicării vicariului archidieceșan la rangul de Archiepiscop.

A împedeca și mai departe realizarea acestei dorințe a Archidieceșanilor, nu însemnăză alta decât a te opune din adins voinței generale a credincioșilor bisericii noastre din archidieceșă, și în urmare a lucra din adins în contra intereselor bisericii proprii, ear' o astfel de atitudine n'ar puté să întrunescă nici când aplacidarea ómenilor de bine.

Credem, că cei-ce vreau să ne înțelegă ne-au înțeles.

Revistă esternă

Turburări revoluționare în Belgia.

Lupta socialiștilor, purtată de mult timp pentru eluptarea votului universal, în timpul din urmă a degenerat în grave turburări de stradă, cari zi de zi iau caracter tot mai periculos. Eri săptămâna în capitala Belgiei s'au început turburări de caracter revoluționar. Demonstrații au bombardat cu petri mai multe case, au spart ferestile prăvăliilor și caselor și au pușcat cu revolvere în gendarmi și 'n garda civilă. Peste o sută de inși au fost răniți grav, întră ei multe femei și copii. Guvernul a chemat la arme întreaga garda civilă, a sporit personalul gendarmeriei și a conșignat miliția, — mai ales în vederea marilor turburări anunțate de socialiști pe Marți (eri).

Despre evenimentele de eri până acum nu avem știri.

Pacea în Africa. În sfârșit ceva pozitiv despre tratativele de pace între Englezi și Buri. Conducători buri: Schalk-Burger, Ludovic Botha, Luca Mayer, Delarey, Steyn și Dewett au sosit Sâmbătă la Pretoria spre a se consulta cu Kitchener asupra condițiunilor de pace. Kitchener li-a pus la dispoziție două case din nemijlocita apropiere a palatului său. Cea mai mare greutate a căderii de acord asupra condițiunilor o formeză cestiunea amnestiei și acceptarea condițiunilor și din partea trupelor bure. Comandanții buri adevă numai în schimbul amnestiei generale sunt

învoiți să depună armele, cum și că trupele bure încă au vot asupra acceptării condițiilor. În urmarea acestui drept de vot insurgenții caplandezi și voluntarii străini sigur nu se vor învoi să depună armele fără a li se fi garantat mai întâi amnestia.

De altcund, în timp ce la cuartirul general al comandei engleze se chibzuesc asupra modalităților prin care să se facă pace, pe câmpul de război curge sânge și rădăcinile inimicilor nu sunt sistate. Astfel un raport al lui Kitchener dă seamă despre trei bășii nu tocmai neînsemnate: una dată în 8 April într-o oștea colonelului Colenbrander și cea a lui Beyer (buri), în care colonelul Murray (englez) a fost rănit grav, alta într-o trupă de Buri, în care o mare parte din trupa engleză a căzut în prinzor, iar a treia s'a dat în Transvaalul de Vest într-o oștea generalului englez Kekeovich și a comandantului bur Potgieter, în care Potgieter a rămas mort pe câmpul de luptă.

Tradare în România. „Egyetértés” are în numărul de Duminecă o știre — pe baza unei telegrame din Iași, că ministrul de război în urma unei denunțări secrete a introdus cercetare contra câtorva sudii ruși stabiliți în Iași, bănuți că ar fi spioni ai guvernului rusesc. Cercetarea, făcută în cea mai mare taină, a scos la iveală lucruri senzaționale. Câțiva spioni ai guvernului rusesc, afirmative oficeri din statul major al armatei rusești, deja de mult timp făceau chărți de pe ținuturile și fortărețele din Moldova. S'a mai constatat, că anumiți trădători au pus la dispoziția guvernului rusesc toate planurile de mobilizare și dislocare de trupe ale României.

Destăinuirile acestea au făcut impresiune foarte penibilă asupra guvernului, care imediat a ținut consiliu, în care a hotărât, ca sub cea mai severă discrețiune să continue cercetarea. Dăspre cele eruate ministrul president Sturdeza a făcut regelui raport prin următoarele cuvinte: Majestate! e în primejdie apărarea națională!

Așa e informat „Egyetértés”, căruia i lăsam răspunderea pentru esatitatea știrei.

Conferențele învățătoresci.

Convocare.

Membrii conferenței învățătoresci din districtul al IX-lea Zarand sunt convocați la conferința învățătorescă, ce se va ține la 18 Aprilie a. c. st. v. și zilele următoare în școala gr. or. din Brad. La această conferință sunt invitați și directorii școlari. Deschiderii conferenței va premerge serviciul divin.

Obiectele conferenței sunt:

A. Prelegeri practice.

1. Pertractarea poeziei „Copiii și florile” cu elevii desp. I. după Abcd. de Dr. Șpan, de Nicolau Igna.
2. Pertractarea piesei „Acu!” cu elevii desp. I. după Dr. Șpan, de Ioan Uibariu.
3. Pertractarea ghicitoriei: „Printr-o iarbă crește cu frunze crestate” etc. cu elevii desp. I. după Dr. Șpan, de Alexandru Florea.
4. Pertractarea fabulei: „Racul și vulpea” cu elevii desp. I. după Dr. Șpan, de Petru Slagan.
5. Pertractarea piesei: „Pășania unui copil” cu elevii desp. II. după a II-a carte de Dr. Șpan, de Georgiu Julia.
6. Pertractarea: „propozițiuni simple și dezvoltate” pe baza piesei: „Pășania unui copil” cu elevii desp. III. de Ioan Faur.
7. Pertractarea substantivului — noțiunea, declinațiunea și speciile lui, cu elevii desp. IV., de Nicolau Popa.
8. „Ce pătesce omul care nu știe scrie și ceti” prelegere cu elevii despăr. IV., după a III. carte de Dr. Șpan, de Lazăr Lazar.
9. Pertractarea adverbului — noțiunea, speciile lor — aplicarea la piesa de cetire: „cumpătarea și munca țin sănătatea” după cartea III. de Dr. Șpan, cu elevii desp. V., de Iosif Tisu.

B. Tema pedagogică:

10. „Cari sunt ocupațiunile laterale ale învățătorilor, cari ocupațiuni în conferințele din anul 1901 au fost invocate ca pedeci în calea progresului normal în școlile noastre populare, de Ioan Bărna.

C. Diverse.

11. Satorirea obiectelor pentru conferința venitoare.

12. Propuneri eventuale.

Brad, la 22 Martie 1902.

Vasilie Damian
comisariu consistorial

NOUȚĂȚI

Parastas pentru episcopul Goldiș. Duminecă (31 Martie v.) s'a oficiat în catedrala din Arad parastas pentru odihna fericitului în Domnul Iosif Goldiș, fostul episcop al diecesei Aradului. Serviciul divin a fost oficiat de Preacuvioșia Sa arhimandritul Augustin Hamsea, asistat de protosinecelul Ignatie I. Pop, protopresbiterul Aradului Vasile Beleş, preoții V. Olariu, Dr. I. Petran, Tr. Vășian, G. Bodea, și de diaconii Dr. T. Boiș și V. Mihulin.

În pământ străin. Asară la 10 ore a răposat în spitalul civil de aici preotul George Popescu din Arefu (județul Arieș în România), venit să aște alinarea durerilor cauzate de o bătă grea. Aici și-a aflat apoi alinare de veci; l'a mântuit Tatăl ceresc de toate durerile acestei lumi trecătoare, chiamându-l la sine. Străin, departe de soție-sa și de cei nouă copii ai săi, și de rudeni și cunoscuți, și-a dat sufletul în mâinile Ziditorului sau fratele nostru în Christos.

Înaltpreasfinția Sa metropolitul nostru Ioan, aflând despre această tristă întâmplare a dispus, ca ceremoniile înmormântării să fie oficiate de trei preoți din gremiu, iar cântările funerare să fie cântate de corul seminarial. Asemenea a luat dispozițiuni, pentru ca răposatul să fie înmormântat în haină preoțască (reverendă a dat secretariul E. Cristea) și să i-se deie loc de mormânt în cimitirul bisericii noastre din suburbiul iosefin.

Dumnezeu să l' odihnească în pace și fericire; iar veduvei și orfanilor lui trimită mângăierea și harul său ceresc.

„Corda Fratres”. Ni s'a trimis o broșură scrisă în limba italiană, editată de direcțiunea secției române și semnată de Lucian Bolcaș, vice-președintele societății „Corda Fratres”. Broșura poartă titlul: „Appello ai membri e a tutti gli amici della federazione degli studenti a proposito delle dichiarazioni, che Sua Eccellenza Giulio Wlassics, Ministro dell'istruzione d'Ungheria, fece al parlamento di Budapest nello seduta del 12 Marzo”. — Apelul publică cunoscuta interpelație a lui Sebess Dénes și răspunsul ministrului Wlassics, și face apel la studenții italieni să apere interesele amenințate ale federațiunii „Corda Fratres”, care este înființată pentru scopuri umanitare și nici de-cum politice. Apelul a fost distribuit zilele acestea printr-o studenții italieni în 2000 de exemplare.

O nouă colonizare de ciangăi. Zilele acestea au plecat din comuna Istensegits (Bucovina) treizeci familii de ciangăi, spre a se așeza în comuna Babșa (Comitatul Căraș-Severin), unde guvernul li-a pus la dispoziție pământ de ajuns, al cărui preț numai preste zece ani au să începă a-l plăti.

Eclipsă de lună. În 22 Aprilie st. n. va fi completă eclipsă (întunecime) de lună, care se va vedea și în părțile noastre. Se începe la 6 ore 17 minute seara, va fi completă la 8 ore 52 minute, iar la 10 ore 2 minute luna va eși earăși de după umbra pământului. Eclipsa se va vedea în partea vestică a Oceanului-pacific, în Australia, Asia, Europa și în partea ostică a Oceanului-atlantic.

Post de controlor-contabil la institutul de credit și economii „Fortuna” în Rodna-vechiă. Salariu 1000 corone (după ciclu de 3 ani 1200 corone). Termin de concurs până la 6 Mai st. n.

Indreptare. Parochul nostru din Almașul-mic, dl Nicolae Todea, ne roagă să constatăm, că posta ultimă a comunei în care s'a aflat d-sa nu e Zalatna, cum din greșală s'a indicat în șematismul bisericesc publicat în calendarul archidieceșan, ci e Geoagiu (Algyógy).

Luptă cu o cetă de bandiți. Septemăna trecută, trupe turcesci au cernit în apropiere de Prilep (Macedonia) o bandă de tâlhari. În lupta încinsă între bandiți și soldați toți șapte bandiți au fost uciși. Capitanul lor era un fost învățătoriu, care înainte cu câțiva ani fusese osândit pentru omor politic.

Arsă de vie. Economul Ioan Pop din Căianu-mare eșind la plug în una din zilele trecute, a dat mai întâi foc miriștei. Vântul a dus apoi schintei pe miriștea veduvei lui Farkas Iosif, pe care se juca singură o copilă în etate de șase ani a veduvei. Din flacăra miriștei au luat foc și hainele copilei, care până să-i alerge în ajutoriu Pop, a îndurat arsuri atât de grave, în cât după chinuri de o zi a murit.

Greviști păcăliți. Focarii societății de navigație „Adria” din Fiume, cari luna trecută făcuseră grevă pentru a esopera îmbunătățirea simbrei și reducerea timpului de serviciu, ceea-ce în parte li-s'a și satisfăcut, — Sâmbătă s'au pus de nou în grevă cerând îmbunătățiri nouă. Direcțiunea societății li-a respins această cerere și a angajat alți lucrători, cari de mult așteptau să capete condiție. După amiază greviștii au renunțat la pretențiunea noulor îmbunătățiri și s'au îmbiat să reîntre în lucru. Li-s'a răspuns însă, că nu mai au loc, pentru că sunt angajați deja alții.

Pedepsă meritată. Locotenentul Waldherr intrând într-un restaurant din Gross-Lichterfeld (lângă Berlin) și vedând la o masă o damă tineră — în societatea soțului ei, inginerul Spiess, — a mers până aproape de masă și a fixat lung pe soția inginerului. Spiess, la această obraznicie a reflectat locotenentului: „ai nebunit dle?” Waldherr i-a răspuns: „da, m'a nebunit frumseța ăstei”. Mai mult n'a putut grăi, căci o palmă strășnică, primită de la soțul damei l'a amețit. Când s'a recules, a dat să scotă sabia, dar o lovitură puternică peste mână l'a făcut incapabil de a și-o folosi. Voinicosul oficer a început apoi să injure, dar inginerul i-a ripostat: „a-um cară-te de aici, și fii mulțumit că scapi cu atâtă numai”. La acestea locotenentul a părăsit restaurantul. A doua zi însă a trimis la ingineriu doi căpitani, ca să-i cōră satisfăcție. Acesta a denegat orice satisfăcție. Vedând secundanții că cu rēul nu ajung la nici un rezultat, au început să l' rōge, să primescă pro forma provocarea, căci altcund bietul locotenent își perde rangul. Ingeriul a denegat însă, motivând că în astfel de cazuri nu dă satisfăcție, căci numitul locotenent a comis cel mai condamnabil necavalerism față cu o damă.

Contra locotenentului superioritatea sa militară a introdus cercetare și l'a degradat.

AMVONUL.

Predică

rostită la sfințirea bisericii din Cașva, de parochul din Jabeșița Vasilie Duma.

Domne, iubim! am bună-cuviința casei Tale și locul sălășluirii Măriei Tale!

(Ps. 25 v. 8).

(Urmare.)

Sub astfel de îndemnuri și presiuni din partea papilor romani, nu e nici o mirare, când regii Ungariei au supus preoțimea și poporul ortodox la plătime de dijmă episcopului romano-catolic. Cu toate acestea, poporul nostru plătind dijmă episcopului romano-catolic, susținea și pe preoțimea sa, rămânând credincios și tare în legea sa strămoșască. Nemulțămirea și amărăciunea poporului nostru în aceste împrejurări, precum și ura cea mare a romano-catolicilor față de biserica noastră, se vede din nenumăratele diplome ale regilor Ungariei, în cari creștinii ortodocși nici nu-s considerați de creștini.

După nefericita bătălie de la Mohaci (1526), unde regele Ungariei Ludovic II. învins de Turci s'a înecat într-o vale, Ardealul a devenit earăși principat de sine stătător sub principii proprii.

În acest timp au început a se lăți învățăturile reformaților din Germania și Elveția. Luteranismul, calvinismul și Unitarismul, toate își află partizani în Ardeal, dar numai într-o preoție și creștinii romano-catolici, Românii dreptcredincioși au rămas neatinși de acest curent. Dar chiar pentru aceea au avut să sufere încă și mai mari necazuri și nevoi într-o astfel de frați mincinoși. Ajungând Ardealul sub stăpânirea principilor calvini, biserica noastră națională a ajuns în primejdii și în necazuri și mai mari.

Calvinii cerceau acum cu totă puterea, ca să ne facă calvini. Neisbutind însă, furia lor asupra bisericii noastre cu atât este mai înverșunată. Pe metropolitul bisericii noastre îl supun jurisdicțiunii superintendentului calvin. Nu-i este permis Metropolitului nostru să țină sobor fără de învoirea superintendentului. Ori-ce judecată (sentință) adusă de metropolitul bisericii noastre, trebuia să fie

trimisă superintendentului spre aprobare. Preoți, protopopi, numai cu învoirea superintendentului putea să sfințescă metropolitul nostru. Religia și biserica noastră era numai suferită și espusă capriciilor domnilor de pământ. Preoțimea noastră în modul cel mai infam batjocorită, iar poporul maltratat, acesta este sōrtea nefericită, în care ajunsese biserica noastră pe timpul stăpânirii principilor calvini.

Până acolo ajunsese furia prigonirilor calvinilor asupra bisericii noastre, în cât pe Metropolitul Sava, pentru statornicia lui în credința ortodoxă l'au aruncat în temniță, l'au maltratat în fața poporului său, bătându-l cu vine de bou. În urma căreia, fiind și bătrân, a trecut din aceste lumesci la lăcașurile dreptilor.

Poporul însă vedând statornicia cea mare în credință a mult pătimitului lor Archiereu, se întărea tot mai tare în credința strămoșască. Se aliea tot mai strâns de biserica sa, convins că numai acesta este scutul cel mai puternic întru a-i apăra naționalitatea, și mai bucuros răbdat'a orice chinuri ori-ce necazuri, de-cât să se lapede de la sinul ei. Pe acei puțini, nefericiți, cari n'au putut suporta ispita și s'au lăpădat de biserica noastră, i-a ajuns sōrtea cea mai amară, căci și-au uitat limba, și-au părăsit neamul și s'au pierdut pentru vecie printr-o altă limbă și neamuri străine.

Iar biserica noastră trecând din suferințe în suferințe, din umilire în umilire, prin jertfe, prin necazuri și strimțorări și chiar prin acestea, a biruit tărâia cea înflăcărată ce a dezvoltat'o neamul român întru apărarea bisericii sale.

Desastrele și înfrângerile cele dejositoare pentru ochii lumii, pentru biserica noastră au fost învingeri și biruințe strălucite.

Se ridicau principii cu urgie asupra bisericii noastre naționale, scrișeau cu dinți de mânia asupra ei frații cei mincinoși, dar acesta în liniște și conducea pe fiii sei credincioși la mântuirea și fericirea vecinică. Nu era din lume, de aceea nici nu căuta biserica noastră fericirea lumescă mai pre sus de toate, ci cetatea cea tare neperitoare căutând totdeauna asemenea poruncei Mântuitorului a îndrăznit. Și precum acela a biruit lumea, astfel și biserica noastră națională toate năvălirile cu urgie pornite asupra ei din partea fraților celor mincinoși, le-a biruit.

Și acum, iubitorilor creștini, să vedem și necazurile și primejdiile de cătră neam prin cari a trecut biserica noastră! Ocările și batjocurile din partea străinilor, fie acele ori-cât de atingătoare, tot nu le simte omul așa de amare, ca atunci când acelea vin din partea neamurilor de aproape. Astfel au fost și necazurile ce a îndurat biserica noastră din partea fiilor celor necredincioși!

(Va urma).

Cărți și reviste.

A apărut:

„Cartea de Aur sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară”, — volumul I. de T. V. Păcățian, și se trimite imediat celor-ce doresc să o aibă. Prețul unui exemplar broșat 10 corone, legat în pânză 11 cor. 60 bani. Se poate procura de la autorul în Sibiu, ori prin librăria archidieceșană.

Convorbiri literare, redactate sub

direcțiunea profesorului de universitate Ioan Bogdan au apărut pe luna Aprilie (fasciculul Nr. 4) cu următorul sumariu: A. Radulescu: Din poeziile inedite ale lui Mihail Eminescu; Slavici: Pesimismul lui Eminescu; P. Dulfu: Ifigenia în Taurida, act. I (traducere în versuri după Euripide); N. Iorga: Istoria lui Mihail Viteazul. Cap. 2: Schimbarea lui Mihnea Vodă. Împrejurările la Pōrtă. Legăturile noastre cu Turcii. I. Athanasie: Considerațiuni generale asupra funcțiunilor sistemului nervos: act reflex, act instinctiv și act intelectual; P. V. Haneș: Corespondența din tinerețe a lui Mihail Cogălniceanu. G. Bogdan-Duică: Rătăcire. Roman de Ioan Adam (recensiune). N. Iorga: Cronică și bibliografie.

„Convorbiri literare” apar în București (editura librăriei Socecu et Co., Calea-Victoriei Nr. 21) în fascicoli lunari, și costă 15 corone pe an.

Nr. 205/902

[50] 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de protopresbiter în tractul protopresbiterial al *Iliei*, devenit vacant prin întărirea protopresbiterului actual Avram P. Păcurariu de protopresbiter al tractului de nou înființat al Hunedorei, pe baza înaltului ordin consistorial dto 14 Ianuarie a. c. Nr. 430 Plen. se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) Venitele din parochia centrală M. Ilia fasonate în cota B., pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat; b) Dotațiunea protopresbiterială statorită prin concludul sinodului arhidieceșan din 21 Aprilie 1900 sub. Nr. prot. 116. în sumă de 1000 corone, din care 400 corone se solvesc din fondul general administrativ al arhidieceșei, ear' 600 corone din fondul protopresbiterial; c) Taxele pentru visitațiunea canonică odată pe an, accidenții, emisiuni și asistări la examene.

Reflectanții cu calificațiunea normată prin § 53 al Stat. organ și concludul congresului din 1888 Nr. prot. 111 au așii înainta cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigoare la Preaveneratul consistoriu arhidieceșan în termenul deschis.

Din ședința comitetului protopr. al tractului Iliei, ținută în Ilia la 9/22 Martie 1902.

Avram P. Păcurariu

președ. prot. adm. **Ioanichiu Olariu**
notariu comit.

CONCURS

[49] 3-3

Pentru ocuparea postului de **contabil** al II-lea la „Mielul” casă de *împrumut și păstrare, societate pe acții în Poiana-Sibiului*, se descrie concurs cu termen până la 15 Maiu n. a. c.

Venitele sunt: Salariu de corone 1000.— și tantiemă statutară.

Absolvenții de școalele comerciale, cari vor documenta și pracsă de la vre-un institut de credit vor fi preferiți. Poiana, la 8 Aprilie, 1902.

Direcțiunea.

La **Librăria Tipografiei arhidieceșane în Sibiu** se află de vânzare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la școala superioară de comerț.

Prețul 2 corone.

In prețma esamenelor!

In prețma esamenelor!

Serisori de esamen
(propise)

pentru scrierea română, germană și dictando tipărite în **Tipografia arhidieceșană**, în coloare vână, pe hârtie foarte fină, mărime 24/31 cm.

Prețul: de bucată 2 fil.; 100 bucăți 1.30 cor. și porto postal.
Comandele din afară se eșcută imediat.

Librăria tipografiei arhidieceșane

Schimbare de local.

Cu 1 Aprilie anul curent mi-am mutat

Restaurantul în strada gării Nr. 5

(Bahngasse)

în casele dlui Moga.

Aduc acēta la cunoștință, cu observarea, că și în localul cel nou voi servi cele mai bune beuturi și mâncări cu prețuri moderate ca astfel să se mulțămesc pe deplin pe stimații mei oșpeți.

Recomandându-mă On. public sunt

Cu distinsă stimă

Iosif Ujhelyi

Bahngasse 5

[46] 5-5

Metropolia

Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania

Studiu istoric

despre reînființarea Metropoliei, dimpreună cu o colecțiune de acte.

Din însărcinarea Consistoriului metropolitan

de

Dr. H. Pușcariu

archimandrit, vicariu arhiepiscopesc, etc.

Prețul: broș. **6 cor.**, leg. **7.70, 8.20 și 9.50 cor.**

Se pōte procura dela

Librăria tipografiei arhidieceșane Sibiu.

ICÓNE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, pe lemn séu pe tinichea, ține, aluminium etc. în ori-și-care mărime pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidieceșane

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

IV.

Archangelul Mihail

„ Gavriil

Apostol ori-care

Domnul Christos

Iisus în muntele Maslinilor

Sfântul Dumitru

Sfântul George

Ilie Prorocul

Ioan în pustie

Sfântul Nicolae

„ Simeon

„ Andreiu

Evangelistul Ioan

„ Luca

„ Marcu

„ Mateiu

Prorocul Zacharia

Apostolul Iacob

„ Filip

I.

Adormirea Maicei Domnului

Bunavestire

Nașterea Domnului Iisus Christos

Fuga la Egipt

Iisus în biserică de 12 ani

La nunta din Cana

Iisus pe mare

Învierea lui Lazar

Schimbarea la față

Răstignirea lui Iisus Christos

Punerea în mormânt

Învierea Domnului

Înălțarea — Floriile

Tăierea împrejur

Născerea Maicei Domnului

Pogorirea Duchului sfânt

Născerea sftului Ioan Botezătorul

Grigorie, Vasilie și Ioan

Adormirea sfintei Ane

Aflarea capului sf. Ioan Botezăt.

II.

Iisus pe Cruce

Înălțarea sfintei cruci

Ilie prorocul în carul de foc

Tăierea capului sfântului Ioan

P. Grigorie teologul

Sf. Vasilie

III.

Botezul Domnului

Constantin și Elena

Sfântul Dumitru călare

Sfântul George

„ Maica Domnului

Petru și Pavel

Archangelii Mihail și Gavriil

P. Ioan Gură de aur

PP. Ioachim și Ana

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icóne din Grupa IV.				
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.				
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100
forte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	33-60	42—	56—	70—
fine . . .	26-60	29-40	46-20	50—	72-50	23-10	25-90	40-60	49—	65-80	20-30	23-10	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—
simple . . .	14—	16-10	18-20	26-20	30-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-40	19-60	26-60

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icóne pictate pe pânză. — Icóne pictate pe lemn costă cu 10%, ear' pe tiniche cu 15% mai mult decât pe pânză; pe aluminium și ține vor costa cu prețul metalului întrebunțat *mai mult*.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din ori-și-ce fel de materii și de ori-și-ce colóre pe lângă condițiile cele mai favorabile.